
Schriftelijke Statenvragen van de Statenfractie van Forum voor Democratie over Kazerne Zeewolde, ingediend op 9 november 2023, en de antwoorden daarop van het college van Gedeputeerde Staten zoals vastgesteld op 28 november 2023 (3191077).

Overeenkomstig artikel 23, lid 1 en 2 van het Reglement van Orde stelt de fractie van Forum voor Democratie de volgende schriftelijke vragen aan het college van Gedeputeerde Staten naar aanleiding van het bericht “Defensie: Zeewolde blijft beste plek voor militaire kazerne” van Omroep Flevoland, 19 oktober jl.

1. *Is het college bekend met de weerstand die leeft onder de inwoners en ondernemers van Zeewolde tegen de komst van deze kazerne, zoals blijkt uit een meer dan 4.000 maal ondertekende petitie?*

Antwoord:

Gedeputeerde Staten is bekend met de petitie.

2. *Hoe kijkt het college aan tegen het risico dat Flevoland met de komst van deze kazerne een mogelijk doelwit wordt voor een aanval van vijandige mogendheden, in het bijzonder gezien de betreffende locatie onder de zeespiegel ligt?*

Antwoord:

De komst van de kazerne is een besluit dat na afweging van meerdere belangen door het Rijk wordt genomen. Alle aspecten van de locatie maken deel uit van die afweging.

3. *Is het college van mening dat de huidige infrastructuur rondom het betreffende gebied onder druk zal komen te staan door de komst van deze kazerne en dat deze komst dus noodzakelijk ingrijpende en kostbare uitbreiding van deze infrastructuur met zich meebrengt?*
4. *Zo ja, op welke wijze zal dit gefinancierd worden?*

Antwoord op vraag 3 en 4:

Ongeacht waar de kazerne zal komen, er zal bekeken moeten worden of en zo ja hoe de infrastructuur aanpassing behoeft. De Flevolandse infrastructuur en in het bijzonder de aansluitingen met het vaste land staan reeds onder druk, ook zonder de komst van een kazerne. De komst van een kazerne kan deze druk vergroten en daarmee de behoefte om deze infrastructuur aan te pakken verhogen. Dit kan zowel betrekking hebben op (delen van) Rijksinfrastructuur als op provinciale en gemeentelijke wegen.

Afhankelijk van de benodigde aanpassingen zullen afspraken over aanpak en bekostiging ervan worden gemaakt. Deze gesprekken worden onder andere gevoerd in het kader van het ruimtelijk arrangement.

5. *Hoe kijkt het college aan tegen de gevolgen van de komst van de kazerne voor de natuur in het gebied en omringende gebieden?*

Antwoord:

In lijn met de Agenda Natuurinclusief (juni 2022) waar het kabinet ook partner van is, ligt het in de rede dat een kazerne zo veel mogelijk natuurinclusief gebouwd wordt. Afhankelijk van de wijze waarop de ontwikkeling wordt ingepast en uitgevoerd en hoe de gebruiksfase eruit ziet, zal blijken of er dan nog gevolgen zijn en hoe groot die uiteindelijke gevolgen zijn voor de omgeving zijn. Net als voor alle ruimtelijke ontwikkelingen zal ook voor de komst van een kazerne de ecologische inpassing beoordeeld moeten worden, inclusief compensatie van eventuele natuur die aangetast wordt. Dat geldt zowel voor de locatie als voor de omgeving ervan.

Voor effecten op het Natuurnetwerk Nederland (NNN) zoals die in de provinciale omgevingsverordening Flevoland is opgenomen, is de provincie bevoegd gezag. Voor de

¹ [Omroep Flevoland - Nieuws - Defensie: Zeewolde blijft beste plek voor militaire kazerne](#)

² [Zie af van de megakazerne in Zeewolde - Petities.nl](#)

besluiten die nodig zijn ingevolge Wet natuurbescherming is het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) bevoegd gezag.

6. *Is het college bekend met het Besluit op Woo-verzoek-document 'Onderzoek alternatieven nieuwe kazerne ondersteunende eenheden?' Zo ja, hoe kijkt het college naar de inhoud van dit rapport?*
7. *Is het college van mening dat zij voldoende hebben kunnen reageren op de inhoud van dit rapport en wordt dit meegenomen in de verdiepende bijlage die op dit moment wordt geschreven?*

Antwoord op vraag 6 en 7:

Gedeputeerde Staten is bekend met dit besluit³. Zoals de Minister van Defensie in het besluit aangeeft is, het rapport opgesteld in het kader van een Rijks-verkenning om te komen tot een locatiekeuze. De verkenningfase is volgens de Minister pas afgerond wanneer er een definitieve locatie is vastgesteld.

De locatiekeuze is inmiddels ingebracht in het traject voor een Nationaal Programma Ruimte voor Defensie. Voor dat programma stelt het Rijk een MER op met daaraan voorafgaand een Notitie Reikwijdte en Detailniveau. Onderzoek dat al is uitgevoerd wordt in dat traject meegenomen. In het kader daarvan komt er nog gelegenheid voor iedereen om te reageren op dat wat onderzocht is en wordt.

8. *Het Ministerie van Defensie heeft onlangs aangegeven het verkenningsrapport van de ANTEA-groep naast zich neer te leggen om meer onderzoek te doen. Hoe kijkt het college naar het feit dat de locatie bij de Nijkerkerbrug desondanks niet voorkeurslocatie af wordt gemaakt?*

Antwoord:

De locatiekeuze en de daarvoor al uitgevoerde onderzoeken worden ingebracht in het traject voor het Nationaal Programma Ruimte voor Defensie. Vanuit het Rijk is aangegeven dat de verkenningfase nog loopt totdat er een definitieve locatie is vastgesteld.

9. *In het Coalitieakkoord staat dat bij een definitieve keuze "de publieke belangen worden afgewogen tegen de belangen van de agrarische sector, de betrokken agrariërs en het inzetten van landbouwgrond." Wat is de visie van het college op deze afweging?*

Antwoord:

Het college heeft een positieve grondhouding ten aanzien van een kazerne ontwikkeling. De locatiekeuze blijft de verantwoordelijkheid van het Rijk. Het college zal er bij het rijk op aandringen om de belangen van de agrarische sector te betrekken bij haar afweging.

In het kader van de landelijke discussie over een kazerne voor het korps mariniers hebben Provinciale Staten op 18 december 2019 een motie⁴ aangenomen waarin het college wordt verzocht om contact op te nemen met het ministerie van Defensie om de haalbaarheid te laten onderzoeken van het onderdak geven van het korps mariniers in een nieuw te bouwen kazerne in Flevoland.

Eén van de pijlers van de Strategische Agenda is een toekomstbestendige regionale economie. Een kazerne ontwikkeling kan hiertoe bijdragen. Flevoland heeft nog geen Defensie locatie en in het kader van een toekomstbestendige regionale economie wordt ernaar gestreefd naar het meer in balans brengen van inwoners en banen in de regio en een versterking van de economie.

³ [Besluit op Woo-verzoek over onderzoek alternatieven nieuwe kazerne ondersteunende eenheden | Woo-besluit | Rijksoverheid.nl](#)

⁴ [Motie-4-vreemd-FvD-50PLUS-Ruim-baan-voor-het-Korps-Mariniers-in-Flevoland.pdf](#)

10. *Defensie geeft aan dat participatie en draagvlak belangrijk voor hen is. Concretisering hiervan blijft echter uit volgens de betrokken ondernemers. Hoe gaat het college ervoor zorgen dat bestuurders, betrokkenen en omwonenden zo snel mogelijk mee kunnen praten over de komst van deze megakazerne, die een zeer grote impact zal hebben op de regio?*

Antwoord:

Het is het Rijk dat de procedure en het participatietraject vorm geeft. Gedeputeerde Staten blijft in haar contacten met het ministerie aandringen op een voortvarend besluitvormingsproces met voldoende participatie.

Het noemen van een voorlopige voorkeurslocatie heeft veel teweeg gebracht voor de inwoners en ondernemers aldaar. Gedeputeerde Staten heeft aan de Staatssecretaris van Defensie kenbaar gemaakt dat de onzekerheid voor de ondernemers zo snel mogelijk moet worden beëindigd.

11. *In het Coalitieakkoord wordt ook aangegeven dat het college bereid is om een bemiddelende rol te vervullen tussen de getroffen ondernemers en het Rijk voor een ruimhartige compensatie voor de schade die wordt opgelopen door de aanhoudende onzekerheid die de mogelijke plaatsing van deze kazerne met zich meebrengt. Op wat voor manier en binnen welk tijdsbestek wil het college daar concreet invulling aan geven, aangezien deze onzekerheid inmiddels duurt vanaf december 2022 en naar verwachting minstens tot eind 2024?*

Antwoord:

In de contacten met het ministerie van Defensie is op gewezen op de onzekerheid en de mogelijke effecten die dat met zich meebrengt voor de ondernemers. De Staatssecretaris heeft de betrokken ondernemers aangeboden dat zij met het RVB in gesprek kunnen om te verkennen wat de wensen van en mogelijkheden voor de ondernemers zijn. Als eerst de uiteindelijke locatiekeuze bekend is, kan de daadwerkelijke omvang van de effecten worden bepaald. Alsdan zal Gedeputeerde Staten bezien of een provinciale bemiddelende rol nodig of gewenst is.

12. *Verder staat in het Coalitieakkoord dat “het voor ons onbestaanbaar (is) dat Flevolandse boeren gedwongen worden uitgekocht in het kader van stikstof.” Is het voor het college wel gerechtvaardigd dat de acht succesvolle, innovatieve en duurzame agrariërs uit Zeewolde gedwongen worden uitgekocht voor het bouwen van een militaire kazerne?*
13. *Zo ja, wat maakt deze situatie anders voor het college?*
14. *Zo nee, is het college bereid om zich tegen de komst van de kazerne op deze locatie te verzetten?*

Antwoord op vraag 12, 13 en 14:

Het gaat bij een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling om een afweging van verschillende belangen. In het geval van de kazerne zal het Rijk deze afweging maken. In het kader van de ruimtelijke puzzel die betrekking heeft op meerdere ontwikkelingen (niet alleen de mogelijke komst van een kazerne) die ten koste kunnen gaan van de landbouw, zullen keuzen aan Provinciale Staten worden voorgelegd.